

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๙ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

ธรรมละเอียดกว่ากฎหมาย

ติดหนี้เท่าไร (๑๑ ล้าน เจ้าคะ) ได้ว่าเอาบ้างนะ เราว่าเอาบ้างเหมือนกัน ท่าน
นี่นะท่านเจ้าคุณ เพราะไม่ใช่ท่านเป็นผู้สร้าง มหาปาน เป็นเจ้าคณะภาค สร้าง ที่นี้ผู้
นั้นตายแล้วจะว่ายังไง ผู้นี้รับเคราะห์แทน ว่าให้เจ้าคุณธรรมๆ นี่ ทำอะไรไม่มีเหตุมีผล
เราว่าอย่างนี้นะเอาจริง ๆ นี่เรา ติดหนี้ตั้ง ๑๖-๑๗ ล้าน มาสร้างได้ยังไง เราว่าอย่างนี้
เหตุผลต้นปลายมาอย่างไร ๆ ก่อนจะปลูกจะสร้างต้องคำนึงคำนวณถึงการได้การเสีย ทำ
อย่างนี้ใช้ไม่ได้ เราว่าอย่างนี้ เจ้าคุณท่านนี่นะ ไม่นิ่งไม่ได้ พอขึ้นมาอีกเอาอีก ยิงหนัก
เข้านะ เพียงแห่ ๆ ลองดู ถ้ามาตอบเอาเลย อ้าว มันไม่มีเหตุมีผลนี่ เจ้าของติดหนี้เขา
ไปตั้ง ๑๗ ล้าน ตายไหมล่ะ แล้วเงินที่จะหามาจากไหน ๆ นั้นเราไล่เบี้ยหาดูซิ มันไม่ได้
เหตุได้ผลได้หลักได้เกณฑ์ ทำไมสร้างได้ลงคอ ทำอย่างนี้นะ ว่าอย่างนี้เลย เอาจริง ๆ
นะเรา

ทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีเหตุมีผล มีต้นมีปลายมาเป็นหลักเป็นเกณฑ์ที่จะก่อสร้าง
ได้ถึงก่อสร้างลงไป ว่าอย่างนั้นนะ อันนี้หาเหตุผลอะไรไม่ได้ คือไล่เบี้ยหาหมดแล้ว
เมื่อไม่ได้ก็ขัดละซี ครั้นแล้วก็ไม่พ้น ดูแล้วให้ ๒ ล้าน ๕ ที่แรกให้ล้านหนึ่ง แล้วจะได้มา
จากที่ไหน ๆ อีก โอ๊ย ไม่มีที่ไหนแหละ ตกกลงให้อีกล้านห้า ก็ดูเอาบ้างแหละ ทำไม่มี
เหตุมีผล ทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีหลักมีเกณฑ์มีเหตุมีผล การจะก้าวเดินไปอย่างไร ๆ ยิ่งพระ
ด้วยแล้วยิ่งละเอียดลออนะ ฆราวาสญาติโยมตามธรรมดาต้องมีเหตุมีผล ที่จะควรติด
หนี้มากน้อยเพียงไร ต้องมีหลักประกันมีอะไร ๆ เรียบร้อย นี้ถามหาหลักประกันอะไร
ไม่เห็นมี แล้วทำอย่างไรทำได้อย่างนี้ ว่าอย่างนั้นแหละเรา ตายก็ตายปุบปับเสียด้วย แล้ว
คนอยู่ข้างหลังก็รับเคราะห์กันหนัก นี่ยังติดอยู่ ๑๑ ล้าน ฟังซินะ

วัดโพธิ์ฯ นี่เราช่วยมากนะ ช่วยมากมาตลอด เพราะฉะนั้นพอว่าก็ว่าเอาบ้างซี
จำเป็นมาเรารับ ๆ โรงเรียนพุทธศาสนาวินาศก็เหมือนกัน (ต้องจ่ายผู้รับเหมาเขา
ปีละ ๓ ล้านจนกว่าจะหมดครบ) ธรรมดาก็พอได้ ๓ ล้านนะ ปีละ ๓ ล้านไม่ค่อยมี
ปัญหาอะไรนัก

วันนี้ก็จะจ่ายเช็คที่นาเขา ได้โฉนดมาเรียบร้อยแล้ว (ยังครับ) นั่นซี อัน
นั้นยังไม่มา ทางนี้จะจ่ายยังไง นี่จึงเรียกว่ามีเหตุมีผลมีหลักมีเกณฑ์ ให้ตกลงกันเรียบ
ร้อยทุกอย่างไม่มีข้อขัดข้องอะไร ๆ แล้ว หลังจากนั้นก็จ่าย เราก็พูดมาตลอดแล้ว เมื่อ
วานนี้ดูว่าเขาไปโอน ถ้าไปโอนเขาเรียบร้อยทุกอย่าง ยืนยันรับรองเรียบร้อยแล้วไม่มี
อะไรคลาดเคลื่อน วันนี้ก็ไปเอาเช็คมา เขาจะมอบให้วันนี้หรือวันพรุ่งนี้ก็แล้วแต่เขา นี่

จะคอยดูตั้งแต่ไหนเมื่อเรียบร้อยแล้วก็จ่ายเลย เพราะเราทำด้วยความเมตตา นี่ก็ให้อีกหนึ่งแสนนะ เราเพิ่มให้อีกหนึ่งแสน ถ้าไม่มีเรื่องอะไรมาขัดมาข้องติดกับเรา ที่ว่าราคาเท่านั้นก็ให้กันแล้ว เราเพิ่มให้อีกหนึ่งแสน รอดูไหนไหน โฉนดเรียบร้อยแล้วก็ให้เลย

เราทำอะไรไม่เคยเว้นความเมตตา ระยะเวลาที่ที่ดินก็ราคาถูกใช้ใหม่ ถูกมากเชียวยังให้แบบโลกเขาไม่ให้ ถ้าธรรมดาจะซื้อไม่ได้เลย ไม่ลงใจจะซื้อว่างั้นเถอะ ที่มันไร่หนึ่งตั้ง ๒ แสน มีที่ไหนในอุดรธานี นอกจากในตัวเมืองบริเวณที่ราคาแพง ที่ทั่ว ๆ ไปนี้ไม่มีที่ไหนแหละจะขายไร่ละสองแสน แม้แต่ไร่ละแสนก็ยังไม่จะมีใครซื้อ แต่เวลาเราจะเอาเราไม่ได้ค้ำหนึ่งอย่างนั้น เราไม่คิดอย่างนั้น สมควรเหมาะสมยังไงที่ควรจะให้แล้วผู้เป็นเจ้าของนี่เป็นยังไง ๆ พิจารณาเรียบร้อยด้วยความเป็นธรรม เสร็จแล้วก็ให้เลย อย่างนั้นนะ ที่เขา ๑๖ ไร่เราก็ให้ ๓ ล้าน ๒ แสน หากไม่มีอะไร ๆ เพิ่มให้อีก ๑ แสน คือซื้อยกขบวนกันเลย เราบอกอย่างนั้นนะ ที่ทั้งหมดถามเขา เขาก็ว่าอย่างนั้นว่าไม่เอาอะไรเลย

เรามีข้อแม้แต่บ้านเขา เอา อยากจะซื้อก็ซื้อไปได้เราไม่ว่า แต่ซื้อไปแล้วมันจะพังหมดนะ เราบอกตรง ๆ ก็บ้านจะพังอยู่แล้วมองดู เขาก็บอกเขาไม่ซื้อ ปล่อยเลย เอ้า ปล่อยเลยเราก็เอาไว้เลย ของทิ้งก็ตามเถอะ อยู่ในเขตวัดของเราเราก็ต้องรักษา ก็เท่านั้น นอกนั้นไม่ให้ยุ่ง อะไรที่เขาปลูกเขาฝังไว้จะอะไรต่ออะไร ไม่ให้มายุ่ง เดี่ยวจะเอาอันนั้นจะเอาอันนี้ จะมาทำความยุ่งเหยิงให้เรา ทั้ง ๆ ที่เราไม่ต้องการนะสิ่งเหล่านั้น แต่ความยุ่งเหยิงมากกระเทือนใจเราระยะนี้ มันใหญ่ตรงนั้นนะ เมื่อไม่มีอะไรมายุ่งแล้วบึ้งเลย ถ้าจะเอาอันนั้นจะเอาอันนี้ มีข้ออะไร ๆ อยู่ที่นี่ไม่เล่นด้วยนะ นี่ละที่มันกระเทือนจิตใจกระเทือนตรงนี้ ความวุ่นวาย ถ้าเป็นธรรมดาแล้วไม่มียากอะไร เราไม่ยากเพราะทำอะไรไม่เคยปราศจากความเมตตา

ก็อย่างที่ว่า ซื้อที่มาตั้งแต่ติดบ้านตาดนะ ที่ว่างโล่งมา ๆ เราซื้อทั้งหมดเลย ให้ความเมตตา ๆ ใครก็อยากจะเสนอขาย เพราะเราให้ด้วยความเมตตา อันนี้เราก็ให้ด้วยความเมตตา ถ้าเลยจากนั้นแล้วเราให้ไม่ได้ แต่ถ้าเป็นเรื่องที่ควรจะให้เพิ่มให้อีกยังไง ๆ ด้วยความเมตตาเหตุผลกลไกมี เพิ่มได้อีก ถ้าเลยความพอดีก็เพิ่มไม่ได้ ถ้ายังต่ำลงไปเป็นความขัดข้องแล้วก็เลิกเลย แน่เป็นขั้น ๆ อย่างนั้น

ท่านทั้งหลายพิจารณานะทำอะไร อย่าไปทำพรวดพราด ๆ นี่จริง ๆ ไม่พรวดพราดนะ ทุกสิ่งทุกอย่างถ้าลงได้สิ่งอะไรแล้วขาดสะบั้นไปเลย ก่อนที่จะลงคำสั่งตกลงคำใดนั้น พิจารณาเรียบร้อยแล้ว ลงตัวแล้วผิงเลย ๆ ทุกอย่าง เราเป็นอย่างนั้นมานะเจ้าของก็ไม่แก่เจ้าของได้ ถ้าเหตุผลไม่เหนือกว่าที่เราตั้งไว้แล้วนี้เราจะแก้ไขไม่ได้ เราต้องยอมรับ นั่นเป็นอย่างนั้นนะ จะว่าไงเราก็ยอมไว้ เราเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ถ้าเหตุผลควร

แก้แล้วใครมาแก้ก็ได้ เหตุผลเหมือนนี้แก้ได้เลย ถ้าเจ้าของจะมาแก้ เหตุผลไม่เหมือนนี้ก็แก้ไม่ได้ ต้องยอมรับตามนี้

อย่างที่ได้รับความนิยมมากต่อมาก รายไหนมา ๆ เราพิจารณาทบทวนทุกสิ่งทุกอย่างลงกันแล้ว เออ เอารับ ๆ ที่นี้ถ้าเราจำได้ไม่ได้ก็ตาม เราเชื่อคำว่ารับของเรา คือเหตุผลลงแล้วถึงรับ เราก็มารับตามนั้นเลย ขึ้นเวทีไหนก็ต่อยดะ ๆ ส่งขึ้นเวทีไหนต่อยเรื่อยเลยไม่มีถอย ไม่มีถอยคือว่ายอมรับอันนั้นพูดง่าย ๆ ไม่พลิกไม่แพลง คำว่าถอยคือพลิกแพลงไปอย่างนั้นเราพลิกไม่ได้ เพราะฉะนั้นใครจะมานิมนต์อะไรต้องเอาพระมาถามเหตุผลไกลเรื่อยร้อย ลงแล้วก็ เอ้า รับ เป็นอันว่าตายตัวแล้ว ๆ เป็นระยะ ๆ

วันที่ ๑๙ นี้ก็จะออกเดินทางไปอยุธยา ที่แรกก็ว่าจะไปเพียง ๒ คืน ทางนั้นก็มาขอแล้วขอเล่า อยุธยา ก็ไปเทศน์ถึง ๔ หนแล้วนะ เราก็มารู้ว่าอย่างนั้น โห ความจำเป็นที่หวังพึ่งความเมตตาที่มีอยู่จะทำยังไง เขาก็อ้างเหตุผลมา เหตุผลพอก็รับ นะอย่างนั้นนะ ก็วัดนี้ท่านเคารพมาก บริษัทบริวารทั้งหลายเกี่ยวข้องกับวัดนี้เท่าไร ๆ แล้ว เราถึงได้ไปสงเคราะห์ถึง ๔ ครั้งไปอยุธยานะไปเทศน์ นี้เขาก็มาขออีกว่า โยมพ่อเสีย เผาศพ โยมพ่อแล้วก็อยากทำบุญกุศลสมทบ ช่วยชาติด้วยมาบวกกันเข้า พอว่าชาติแล้วอ่อนทันทีนะเรา ตกลงก็รับให้ พอรับรายนี้แล้วปั๊บเข้ามาอีก ติดเข้าไปอีก ที่แรกว่าจะไปพัก ๒ คืน กลายเป็น ๓ คืน ที่นี้ก็ตั้งแต่ภาคเหนือลงมาถึงอุตรดิตถ์เชื่อมโยงสะพานมาต่อกัน ที่นี้จากนั้นก็เลยต่อเลยไม่ได้กลับนะ ที่แรกว่า ๓ คืนจะได้กลับ ไม่ได้กลับแล้ว อุตรดิตถ์ต่อสะพานมาถึงอยุธยา ของเล่นเมื่อไร เลยต้องไปหมดแหละ

ไปก็ต้องให้พระกำหนดกฎเกณฑ์ วันเวลาอะไร ๆ ให้กำหนด ระยะตามนั้น ๆ เราก็มารับตามนั้น ๆ เทศน์ตามนั้น ๆ เรื่อยไปเลย ถ้าลงรับแล้วเป็นอย่างนั้นไม่เหมือนใครแหละ ถ้าเหตุผลไม่ลงไม่รับนะ เพราะฉะนั้นเห็นสร้างศาลา ๑๖-๑๗ ลานติดหน้าเข้ามังกิโมโหชิเรา เราก็มารู้ว่าเอาเสียบ้าง ทำอะไรไม่มีเหตุผลนี้ คือเราหาโล่เบียดูหมดแล้วถามเหตุผลถามผลเรื่องราวเป็นยังไงก่อนที่จะสร้างมาขนาดติดหน้า ๑๖-๑๗ ลาน เหตุผลโลกเป็นมายังไงว่ามาซี โล่ไปทุกแห่งทุกมุม สุดท้ายก็โลเลโลกเลก เราก็มารู้ชัดเข้าตรงนั้นซี ทำอย่างนั้นใช้ไม่ได้นะเราว่าอย่างนี้ สุดท้ายก็มาจัดของเราไปตั้งสองล้านห้า นี่ก็ยังมีอีกเท่าไรล้าน เราก็มารู้ว่ามีแต่หัวล้านเท่านั้นแหละ หัวล้านพระเราหลายหัวบวกกันเข้าก็พอ เราเลยไปอย่างนั้นเสีย

ที่จะให้หลวงตามีเงินมีทองไม่มี มันเหมือนกับตะกร้าตักน้ำ ยกขึ้นชาที่เดียวหมดเลย เป็นอย่างนั้น แต่อำนาจของเมตตา ไม่มีมันก็ยังอยากให้ ๆ เพราะฉะนั้นมีมาเท่าไรมันถึงออกทันที ๆ เลยอยู่อย่างนั้นตลอด นี่เครื่องไม้เครื่องมือแพทย์ก็ไหลเข้ามาเรื่อยต่อกันอีก มันหลายด้านหลายทาง ไม่ทราบจะเอาทางแ่งไหน ๆ เมื่อวานนี้ทางโนน

สะอาดก็มาขออาหารไปเลี้ยงวันเด็ก ไม่ให้ ว่างใจเลย นั่นเห็นไหมบทเวลาจะเอา มันจะเคยตัวพวกนี้แหละ เห็นง่ายเหลือเกิน วัดเราเป็นเชิงเหยียบขึ้นหรือเราว่าอย่างนี้ ไม่ให้ ไม่เหมือนใครนะ มันเคยตัว คนนั้นมาขอคนนี้มาขอ เออะอะอะไรมีแต่มาขอวัดไปกินเลี้ยงกันโก้ สบาย ๆ เอาวัดเป็นเชิงเหยียบขึ้น เราไม่เล่นด้วย ให้ทุกอย่างต้องมีเหตุผลเหมือนกันนี่นะ ไม่ใช่ไม่มีเหตุผล ที่ให้ ๆ นี่มีเหตุผลทั้งนั้นไม่ใช่ให้แบบสும்สี้สும்ทำอย่างที่เขามาขอเมื่อวานนี้ก็ใส่เปรี้ยวเลย นั่นเห็นไหมละ ไม่ให้ ต้องมีเหตุผลมาชี้ทุกสิ่งทุกอย่าง

บ้านเมืองเราไม่มีเหตุผลนั้นซีมันถึงเลอะเทอะเวลานี้ หลักธรรมวินัยศาสนาไปจับนี้มันดูไม่ได้นะ บอกตรง ๆ อย่างนี้ ถึงพูดเสมอ ไปเทศน์ที่ไหนก็เทศน์ทางด้านจิตใจ มันโลเลโลกเลก มีแต่ความเพลิดความเพลินลึ้มเนื้อลึ้มตัว ไม่มีเหตุมีผลอะไรเป็นเครื่องรักษา ปฏิบัติหน้าที่การงานอะอะไรมีแต่ความเพลิดความเพลินโลเลโลกเลก ไม่มีหลักมีเกณฑ์เป็นเครื่องประกันเลย ไม่ว่าที่ไหนไม่พ้นที่จะเทศน์ทางด้านจิตใจ เพราะใจเป็นผู้สั่งงาน วัดนี้จะมาสும்สี้สும்ทำไม่ได้นะ เราเอาจริง ๆ เราไม่เหมือนใคร เราทำทุกอย่างทั่วประเทศเราทำด้วยเหตุผลของเราทั้งนั้น ๆ เราไม่ทำแบบสும்สี้สும்ทำ แบบชู้ ๆ นะ ทำอะไรต้องพิจารณาเรียบร้อย ๆ ลงมากลงน้อยลงตามเหตุตามผล เหตุผลเท่านั้นเป็นใหญ่ สิ่งเหล่านั้นไม่ใหญ่

สมบัติเงินทองข้าวของมีเท่าไร ๆ เหตุผลทับลงไปแล้วออกได้หมดเลยไม่มีอะไรเสียหาย ขอให้เหตุผลลง ๆ เท่านั้น ไม่ใช่ว่าเมตตาแล้วจะเป็นไปเลย คำว่าเมตตาก็คือธรรม เหตุผลก็คือธรรม มันต้องเข้ากันได้ซี ไม่เข้าไม่ถูก เมตตาธรรมของพระพุทธเจ้าก็คือธรรม เหตุผลก็คือธรรม ไม่ใช่สும்สี้สும்ทำ ไม่เอาไม่เล่นด้วย เคยปฏิบัติอย่างนั้นมา มีเหตุมีผลทุกอย่าง ๆ ถึงค้ำไม้ได้ อย่างพ่อแม่ครูจารย์มันเทิดทุกอย่างเลยนะ ไปอยู่กับท่านมาตั้งแต่วันแรกจนกระทั่งท่านมรณภาพจากไป หมดจริง ๆ นะเราไม่มีที่ต้องติเลย จะต้องติท่านตรงไหน ท่านทำอันนี้ขัดกับตรงไหน ๆ ไม่มีเลยฟังซินะ อยู่กับท่าน ๘ ปีไม่มีข้อที่จะตำหนิต่านเลยมีที่ไหน ถ้าว่าพระเราก็ไม่เคยเห็น นี่ไม่มีเลย เพราะฉะนั้นจึงมีแต่ความเทิดทูน คอขาด-ขาดไปเลย ถ้าเป็นเรื่องพ่อแม่ครูจารย์มันนี้ เอาเลยเมื่อไรได้

เช่นอย่างมหานี้ เปลี่ยนชื่อเป็นหมาเสีย มันโง่จะตายไป มันเลอะ ๆ เทอะ ๆ ไม่เป็นหน้าเป็นหลัง เอาไปฆ่าเสีย ทางนี้จะถามเลยว่าจะเอาเมื่อไร นู่นนะ คี้อยอมรับเหตุผลท่านที่ว่ามาอย่างนั้นแล้ว เอาเมื่อไรได้เลยไม่มีอิดเอื้อน เป็นอย่างนั้นนะ ลง ๆ อย่างนั้นเรา ถ้าไม่ลง-ไม่ลง ใครก็ตามถ้าเหตุผลขัดกับธรรม ธรรมนี้ใหญ่ครอบโลกธาตุแล้ว ถ้าเหตุผลขัดกับธรรมคือความถูกต้องดีงามแล้วจะลงไม่ได้เลย คอขาด-ขาดไปเลย เรา

ไม่ได้เหมือนใคร ไม่ได้มีว่าเสียดายอันนั้นเสียดายอันนี้ ไม่มีอะไรเหนือธรรมว้างั้นเลย ถ้างงธรรมเข้าตรงไหนขาดไปเลย ๆ ถ้าธรรมไม่เล่นด้วยไม่เล่นนะ ถ้าขัดกับธรรมไม่เอาไม่เล่น จะหนักจะเบาจะเตี้ยจะขาดอะไร ต้องมีธรรมเบิกทาง ๆ ถ้าถูกต้องโดยธรรมแล้วไม่มีรอ ขาดสะบั้นไปเลยไม่มีอะไรเสียดาย เท็ดทุนธรรมถึงขนาดนั้นแหละเรา ปฏิบัติต่อตัวเองก็อย่างเดียวกัน กับเพื่อนฝูงก็เหมือนกัน กับโลกกับสงสารปฏิบัติมานี้ก็เหมือนกัน เหมือนกันเลย เรื่องเหตุผลจะละไม่ได้ ต้องเอาเหตุผลเป็นหลักเป็นเกณฑ์ ในการปฏิบัติหน้าที่การงานทุกอย่าง

นี่ก็กะว่าวันนี้เขาเอาโหนดมาชี้แจงให้ทราบเรียบร้อยแล้ว ก็ไปจ่ายเช็ควັນนี้เลย จ่ายเช็คก็ตั้งถามว่าใครเป็นคนรับเช็ค ไม่ใช่จะจ่ายชู้ย ๆ ใครเป็นคนรับเช็ค เป็นข้อยืนยันแล้วหรือ เมื่อแน่นอนแล้วว่าจ่ายให้คนนั้น ใครจะเอาไปไหนก็แล้วแต่เมื่อเหตุผลลงกันแล้วใช้ไหมละ เป็นเรื่องของเขาเอง ทีแรกก่อนที่จะลงจากกรรมสิทธิ์ของเราไป ต้องพิจารณารอบคอบเสียก่อน เมื่อถูกต้องแล้วก็ไม่มายุ่งกับเรา เมื่อให้ไปแล้วเขาจะเอาไปอะไรก็แล้วแต่เขา ถูกต้องแล้ว เป็นสมบัติของเขาแล้ว ตอนเป็นสมบัติของเราอยู่ต้องพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อน ก่อนที่จะลงตัวได้

พอนี้แล้วก็ให้ทราบเรียบร้อยเป็นอันเดียวกันหมด จากนั้นถึงโน้น ต่อไปนี้ก็จะทำกำแพงด้านทิศใต้แล้วมาตามทางมาถึงทางเข้า อันนี้ยังไม่ได้กำหนด เป็นแต่เพียงดำริไว้เฉย ๆ เรียบร้อยแล้วก็ทำกำแพงด้านทิศใต้ แล้วด้านตามทางมา ให้เรียบร้อยเสียเวลาเรายังมีชีวิตอยู่ เพื่อให้เป็นที่แน่ใจสบายใจสำหรับผู้อยู่รุ่นหลังต่อไป เราตายไปแล้วมันก็จะเลอะ ๆ เทอะ ๆ ต้องคิดไว้เสียแต่บัดนี้

พี่น้องทั้งหลายที่พูดถึงเรื่องเหตุเรื่องผล ได้พากันคิดใหม่ละที่พูดนี้ การปฏิบัติตัวให้มีเหตุมีผล อย่าเอาความฟุ้งเพื่อเห่อเหิมความทะเยอทะยานมาเป็นทางเดิน มันจะพาเดินลงทะเลหลวง ต้องมีเหตุมีผลเป็นเครื่องยับยั้งชั่งตัวเอาไว้ อะไรที่ไม่ควรจะทำอย่าทำก็อย่าทำ คือทำลงไปก็ทำลายตัวเอง ต้องใช้ความพินิจพิจารณาทุกอย่าง แล้วจะไม่ค่อยผิดพลาดคนเรา ถ้าทำอะไรด้วยนิสัยโกโรโกโส ผิดกันทั้งนั้นแหละ ไม่เป็นหน้าเป็นหลัง ทำการทำงานอะไรก็มีแต่ความยุ่งเหยิงวุ่นวายมาก่อความทุกข์แก่ตัวเอง หาความสุขจากหน้าที่การงานนั้นก็ไม่ได้ เพราะการงานนั้นเป็นไปด้วยความที่จะพาเจ้าของให้ล้มจม เพราะไม่มีเหตุผล ถ้ามีเหตุผลจับตามไป ๆ ไม่ค่อยเสียมากนะคนเรา อันนี้เสียก็เพราะเหตุนี้เอง

ศาสนาเท่านั้นที่จะปกครองคนให้มีความสงบร่มเย็น เราจะหวังเอาเรื่องกิเลส มาปกครองบ้านเมือง มีแต่ความล้มจมโดยถ่ายเดียว ที่โลกปฏิบัติอยู่นี้ตามอำนาจของกิเลส เสียแทบทั้งนั้นแหละนะ เหตุผลกลไกซึ่งเป็นอรรถเป็นธรรมที่จะพอยับยั้งไว้บ้างนี้

ไม่ค่อยมี มีแต่ความเลอะ ๆ เทอะ ๆ เป็นนิสัย จะทำอะไรนิสัยเลอะ ๆ เทอะ ๆ ออกก่อน ๆ ความรอบคอบความพินิจพิจารณาไม่ค่อยมี เสียไปเรื่อย ๆ เสีย ๆ เพราะเหตุนี้เอง ถ้าเอาศาสนาไปแทรกบ้างสมกับเราเป็นชาวพุทธแล้ว ก็จะไม่มีความเสียหายมากมายอะไรนัก อันนี้มันไม่มีละซี ทำอะไรก็ทำเลอะ ๆ เทอะ ๆ ไปหมด

ดูอย่างปลูกบ้านปลูกเรือนไปตามถนนหนทาง อดไม่ได้นะ ไปที่ไหนดู พิจารณาไปตลอด ปลูกบ้านปลูกเรือนปลูกตึกรามบ้านช่องสูง ๆ ใหญ่ ๆ ยังไม่เสร็จร้างแล้ว ๆ คือไม่ใช้ความพิจารณา มีแต่จะเอาอย่างนั้นจะเอาอย่างนี้ทำเดียว ความอยากได้ความหวัง มันหวังด้วยกันทุกคนนั่นแหละ ใครจะหวังจน มีแต่หวังความมั่งมีศรีสุข ความสมบูรณ์พูนผล แต่ความหวังมันมีส่วนเสียส่วนได้อะไรแทรกเข้าไปนั้น ก็ต้องพิจารณาความหวังอีก ถ้าเราหวังอย่างนี้เราจะทำอย่างนี้ ผลได้ผลเสียจะเป็นมาอย่างไร ต้องพิจารณาทบทวนดูเสียก่อน ก่อนที่จะลงมือทำ ไม่เสียมากคนเรา อันนี้เอาตั้งแต่ความอยากความทะเยอทะยาน อยากทำอะไรก็ทำ ทำตามใจที่เราหวัง ๆ เมื่อผิดหวังแล้วเป็นอย่างไร

เห็นใหม่ปลูกบ้านอยู่นั้น ต้นไม้เกิดเต็มแล้วตึกใหญ่ ๆ ยาวเหยียด ๆ ไปที่ไหนเห็นอยู่ทั่วไป ถ้าใช้ความคิดแล้วจะไม่รื้อไม่ร้าง ต้องสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ปลูกสร้างขึ้นแรก ๆ แต่นี้ทำไม่มันเลอะ ๆ เทอะ ๆ ไปอย่างนั้น นี่ไม่ใช่บ้านร้างเท่านั้นนะ เงินยังไปยืมธนาคาร กู้ธนาคารเขามา แล้วเงินก็จมไป ธนาคารเขาก็บีบเอาดอกเบีย ดอกเบียก็กลายเป็นดอกเบี้ยไป เจ้าของก็จมไป บ้านก็เทนนั่งอยู่นั้นละไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร ดูไปชิตตามถนนหนทาง นี่ไม่ต้องไปถามใคร พิจารณาแล้วไม่ผิด ว่าอย่างนั้นเลย ถ้าใช้ความพิจารณาแล้วจะไม่เสียหายอย่างนี้ ไปที่ไหนมีแต่บ้านร้าง คือปลูกยังไม่เสร็จร้างแล้ว ๆ ไม่มีเงินจะว่าไงหากอยากทำ ไม่ได้คิดอ่าน ถ้าคิดอ่านแล้วไม่ทำ ถ้าไม่แน่ใจไม่ทำ ไม่ทำก็ไม่เสียหาย นี่ละความคิดต้องเทียบกันอย่างนั้นซิ อย่าทำอะไรสุ่มสี่สุ่มห้า นะ ไม่เป็นท่า

พอพูดถึงเรื่องจะทำความดีนี้ สิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายที่มันเคยชินกับนิสัยเราแล้ว มันประดังเข้ามานะ มาถึบมายันให้เราไปทางของมันนั่นแหละ เราจะทำดีมันจะขัดขวางไม่ อยากให้ทำ มันฝืนมันอะไรทุกอย่าง นั่นละคือความไม่ตีเข้ามาคัดค้านต้านทานแล้ว ถ้าเราเป็นไปตามมันเราก็กัมละลายไปเลย ถ้าเราไม่ไปตามมัน เอ้าทำ ยากเราก็จะทำ เมื่อเหตุผลกลไกพร้อมแล้วเราจะทำ เป็นไปด้วยดี นั่น ถ้าเอาความกีดขวางของกิเลสมานี้ มันจะกีดขวางไว้ในทางที่จะให้เป็นความดีนะ แต่ทางไม่ตีมันจะเปิดโล่งไว้เลย คนเราถึงเสียเพราะทางเปิดโล่งของกิเลสโดยไม่รู้สึกรู้ตัว เพราะไม่เคยคิดไว้แต่ก่อนละซี มันก็เป็นเลอะ ๆ เทอะ ๆ ไปตลอด กลายเป็นนิสัย ลูกเต้าหลานเหลนเกิดขึ้นมาก็เอานิสัยพ่อแม่

มาใช้ เลอะ ๆ เทอะ ๆ ไปตาม ๆ กันหมดนั่นแหละ ถ้าต่างคนต่างมีข้อพิจารณาบ้าง ทุกอย่างจะไม่เสียไปมากมายนัก

เรื่องเสียนั้นเสียบ้าง ดังท่านสอนว่า นิสมม กรณิ เสยโย ให้พิจารณาใคร่ครวญเรียบร้อยก่อนที่จะลงมือทำกิจการใด ๆ ก็ตาม ฟังซินะ คือให้พิจารณาก่อนที่จะลงมือทำกิจการงานใดก็ตาม ถ้าพิจารณาแล้วแม้จะผิดพลาดก็ไม่มาก ถ้าไม่พิจารณาเลยตุมเลย ผิดพลาดทั้งนั้นแหละ ธรรมท่านสอนไว้อย่างนั้น นิสมม กรณิ เสยโย ให้พิจารณาใคร่ครวญเรียบร้อยก่อน ค่อยทำกิจการงานต่าง ๆ ก็จะเป็นไปด้วยความเรียบร้อยดีงาม ไม่เช่นนั้นไม่ได้นะ

ให้พากันเอาศาสนาไปปกครองตัวเองบ้าง อย่าให้มีแต่กิเลสปกครอง มันจะพากันจมหมดทั้งบ้านทั้งเมือง ทั้งเมืองไทยเรานะ แบบเดียวกัน ๆ ไปที่ไหนลักษณะเดียวกันไม่มีธรรมแทรก ๆ เลย มีแต่ความเพลิดเพลिनรีนเริง ความต้องการ ความอยาก ความทะเยอทะยานแข่งหน้าแข่งหลัง คนนั้นเขาได้อย่างนั้น เราก็จะเอาอย่างนี้จะเอาอย่างนั้นแข่งเขาไป ไม่ดูกำลังของเจ้าของ สติปัญญา ทรัพย์สมบัติของเขาเป็นยังไย ความสามารถของเขาเป็นยังไย ก่อนที่จะแข่งเขาต้องดูกำลังของเจ้าของเสียก่อน แข่งไม่ได้อย่าแข่ง เหมือนรถที่จะแข่งรถที่มาข้างหน้า เขามองดูรถก็รู้เป็นรถประเภทใด ช้าเร็ว ขนาดไหน รถมีหลายประเภท ประเภทรถเก๋งเหล่านี้ที่เขาไปได้อย่างสะดวกสบาย เขามีความเร็วยังไย รถบรรทุกของหนักอืด ๆ อาด ๆ มีความช้าเร็วขนาดไหนก็รู้ ถ้าควรจะแข่งก็แข่งได้รถประเภทนี้ ประเภทนั้นต้องได้ระวัง เพราะความเร็วมันพอ ๆ กัน

สมมุติว่าเราไปรถด้วยความเร็วของเรา รถที่เขามีความเร็วขนาดไหนเราต้องคำนวณ ไม่คำนวณเสียก่อนแข่งไปก็ผางเลยจะว่าไย นี่ความพิจารณาเป็นอย่างนี้ ต้องพิจารณาแล้วไม่คอยเสียหายแหละ ปลอดภัย ให้พิจารณาเสียก่อน เราพูดแต่เพียงแข่งรถ จะแข่งนี้คันหน้ามาทางโน้น เป็นรถประเภทใด ต้องดูเสียก่อน ไปสู่มสู่มห่าไม่ได้นะ เวลานี้ก็รู้สึกว่ดีขึ้นการขับรถขับรา ทางก็กว้างขึ้น ไปมาหาสู่ที่ไหนเราไปไม่คอยมีรถชนกันแหลกเหลวอยู่ตามถนนหนทาง ไม่เหมือนแต่ก่อน แต่ก่อนความพิจารณา ก็มีน้อย แล้วทางก็แคบ รถจึงมักจะชนกันอยู่เสมอ การเจ็บมันก็ต้องเข็ดต้องหลาบ ต้องได้ใช้ความพิจารณา จากนั้นก็มีทางเสริมอีกกว้างขวางออกไป ก็สะดวกสบาย การไปมาหาสู่กันก็เอาความพอดีเข้าเทียบกันทุกราย ทั้งทางโน้นทางนี้ ความเหมาะสมต่อกัน

อย่าเอาความพรวดพราดความมูทะลุไปขับรถขับรา มันจะไปเป็นข้าศึกอยู่กลางถนนนั่นแหละ คนเก่ง ๆ นั้นแหละมันเป็นข้าศึกขวางถนนเขาอยู่นั้น จะเอาอย่างไร ๆ เมื่อไม่ได้อย่างไรเป็นยังไย ตายอยู่ถนนก็มี ถ้าให้เป็นไปตามอรรถตามธรรมความพอดี

แล้วจะไม่ชนกันง่าย ๆ รถ ต่างคนต่างก็รับผิดชอบรถของตัวเองมาด้วยกันทุกคน ชับซ้ำซ้ำ เร็วก็เจ้าของผู้ขับรับผิดชอบมาต้องพิจารณาให้รอบคอบ ทั้งรถของตัวเอง ทั้งรถ ของคนอื่น ต่างคนต่างขับต่างคนต่างระมัดระวัง ให้อภัยกันด้วย อย่าถือตั้งแต่กฎเกณฑ์ ที่ว่ากฎหมายนั้นเอามาบังคับกัน ถือไอ้ถืออวดว่าตัวเป็นฝ่ายถูกโดยถ่ายเดียว เขาเป็น ฝ่ายผิด จะทำยังไงก็ได้ เวลามันโดนเข้าไปแล้วมันเสียทั้งสองฝ่ายนั้นแหละ เมื่อเป็นเช่น นั้นก็เรียกว่าผิดทั้งสองฝ่าย

กฎหมายท่านไม่ผิด ไอ้เราที่อวดดีอวดเด่นนั้นซิ เอากฎหมายมาเป็นเจ้าอำนาจ เวลาไปชนกฎหมายไม่ได้มาชน คนไปชนกันรถไปชนกัน นั้น เป็นอย่างนั้นนะ ถ้าพูดอีก อันหนึ่งที่ทำให้เหมาะสมที่สุดก็คือว่า กฎหมายก็ไม่เหนือธรรม ธรรมคือความพอดี ขนาด ไหนพอดีวางใส่กัน เรียบไปด้วยกันทั้งสองฝ่าย ไม่มีผิดถ้าปฏิบัติตามธรรม ปฏิบัติตาม กฎหมายนี้มีผิดมีถูกบ้าง

ผู้ผิดกฎหมายหากมี ผู้นี้ขับไปตามกฎหมาย เห็นผู้นั้นขับมาว่าเขาผิดกฎหมาย แล้วโดนเลยก็ชนเลยละซิ ผู้ผิดกฎหมายก็เจ็บ ผู้ไม่ผิดกฎหมายก็เจ็บ เลยตายทั้งสอง มันดีไหมเมื่อเป็นอย่างนั้น มันผิดทั้งสองนั้นแหละ ถึงได้ตาย ถ้าไม่ผิดไม่ตาย ก็ต้องเอา อย่างนั้นมาเทียบซิ ธรรมะท่านว่าอย่างนั้น เราที่เคยพูดขับรถไปตามทางนี้แหละ เห็นไฟ แดง คือไม่เป็นย่านชุมนุมชน แต่เขามีไฟแดงไฟเขียวที่ทางมารวมกันนะ ไม่เป็นที่ ชุมนุมชนนัก หากเป็นที่ทางร่วมที่มาจากที่นั่นที่นี้ไป เราพูดสนุกปากของเรา สนุกปาก แต่มีธรรมอยู่ในนั้นด้วยนะ ไปนี้มันมีไฟแดง ให้เราดูเราว่าอย่างนี้แหละ บทเวลาพูดใครจะ ฟังกี่ฟังซิ

ไฟแดงนี้เขาเปิดไว้สำหรับให้รถ ไฟแดงได้หยุด ไฟเขียวมา ทีนี้เวลาเราไปนี้ไฟ แดงก็ไม่มีรถ ไฟเขียวก็ไม่มีรถ มีแต่เราคันเดียว ถ้าเป็นทางกฎหมายเขายังไม่ให้ผ่าน เพราะเป็นไฟแดง แต่ทางธรรมะแล้วเข้า.ผ่านได้ ก็จะไปชนกับลมกับแล้งที่ไหนใช้ไหม ก็ทางโล่ง ๆ คือทางธรรมะนี้ผ่านได้ เขาว่าผิดกฎหมาย เอ้า.ให้เขา เขาบอกผิด กฎหมายเราเสียให้เขาเลย เราไม่ผิดธรรมเราไป จ่ายแล้วนะ จ่ายแล้วไป คือจะเถียงเขา ไม่เถียงนะ ท่านขับรถนี้ผิดกฎหมาย นี่ไฟแดงท่านผ่านไปทำไม ก็มันไม่มีรถว่างั้นนะ เขาก็ตามไปปรับเราเขาว่าผิดกฎหมาย จ่ายให้เลยเพราะเราผิดกฎหมายแต่เราไม่ผิด ธรรม เราจะไป มันก็แบบนั้น เข้าใจไหม คืออันหนึ่งไม่ผิดธรรม แต่ผิดกฎหมาย อัน หนึ่งทั้งไม่ผิดกฎหมายทั้งไม่ผิดธรรมก็คือว่า ไฟแดงก็หยุดเสียเพราะเวลานั้นรถกำลัง มามาก ไปก็ผิดจริง ๆ อย่างนี้เรียกว่าผิดทั้งกฎหมายผิดทั้งธรรม อย่าไปเข้าใจไหม

ที่นี้รถไม่มีเห็นแต่ไฟแดงโร่ มันเปิดหาพ้อหาแม่มันอะไรกัน .ขึ้นเลยข้าจะไปก็ ไปเลย ไปเขาตามจับ ตามจับอะไร ก็ท่านขับรถผ่านไฟแดงท่านผิดกฎหมาย เอ้า.ให้

เลยจ่ายให้เลย เท่าไรจ่ายให้เลย เราจะไปเราไม่ผิดธรรม ไปเลย เข้าใจไหมอย่างนี้ นี่เรียกว่าธรรมกับกฎหมายมันแทรก ๆ กันไป แต่ธรรมละเอียดล่อออกมาสุขุมมาก กฎหมายทำนวางไว้กลาง ๆ สำหรับคนหยาบเข้าใจไหม วางไว้กลาง ๆ มันหยาบคน ถ้าเป็นธรรมแล้วอย่างนั้น ไฟแดงก็ไฟแดง ไม่มีคนก็จะแดงอะไร ก็ผ่านไปธรรมดา เพราะห้ามรถนี้มันไม่มีรถจะห้าม ก็มีแต่รถเราคันเดียว ก็เป็นทางของเราที่จะไปอยู่แล้ว ไปเลย เป็นอย่างนั้น พิจารณาเอานะ นี่เรื่องธรรมกับเรื่องกฎหมายแทรกกันไป ผิดกฎหมายแต่ไม่ผิดธรรมก็ได้ ผิดทั้งกฎหมายผิดทั้งธรรมด้วย ถูกทั้งกฎหมายถูกทั้งธรรมด้วย เป็นหลายวรรคหลายตอน เราพูดสนุก ๆ ไป

เวลาไปนี่เห็นไฟแดง แล้วผ่านจริง ๆ นะไม่ใช่พูดเฉย ๆ ไปนี่ไม่มีรถเลยเห็นแต่ไฟแดง เอ้า.ผ่านเลย ๆ แล้วเราจะไปแอบทำอะไรเราก็ไม่มี เพราะเราพิจารณาแล้วไม่ผิดทั้งวินัยไม่ผิดทั้งธรรม ไปเลย ไปได้สบาย แต่เวลาเขาปรับเขาว่าผิดกฎหมาย ก็จ่ายให้เลยไม่มีข้อติดเอื้อนไม่มีข้อแก้ตัว จ่ายให้เลย จ่ายเสร็จแล้วไปเลย นี่เรียกว่าธรรมกับกฎหมาย กฎหมายเอาออกมาจากธรรม คือให้ความเสมอภาค กฎหมาย ใครผิดบอกว่าเป็นผิด ใครถูกบอกว่าเป็นกลาง ๆ แต่ธรรมมีแยกมีแยะ ผิดเพราะเหตุไร เหตุผลกลไกอะไร ธรรมต้องแทรกละเอียดกว่ากฎหมายอีก เพราะฉะนั้นธรรมจึงสุขุมมากทีเดียว

มืออยู่บ่อย ๆ ไฟแดง เปิดแดงไว้ ไม่มีรถสักคันเลย จะไปเฝ้าไฟแดงรื้ออยู่เหมือนบ้านี้ ก็เราไม่ใช่บ้า เราก็ไปแบบของเราละชิ ก็ไม่มีอะไรนะ มองดูรถฟากทุ่งนาก็ไม่เห็นรถสักคัน แล้วจะมาเฝ้าไฟแดงทำอะไร ก็ไปละชิ ตำรวจทางหลวงเขาไปตามกฎของเขา เวลาไฟเขียวไฟแดง ถ้ามีรถน้อยอยู่ที่ไฟแดง เขาพอผ่านได้เขาก็เปิดหออผ่านไปเลย ผ่านไฟแดง ก็ไม่ผิดอะไร ถ้าควรจะรอเขาก็รอ ถึงเปิดหออไปได้ก็ตามก็เป็นกฎหมายด้วยกัน คือเปิดหออไปนี่ ไปเจอที่รถชุมนุมกันอยู่กับไฟเขียวไฟแดงนี่ อันนี้เขาก็จอดรออยู่ด้วยกฎหมายนี่นะ จะผ่านไปนี่กฎหมายอันนี้ก็กลายเป็นกฎหมายที่ผิดไปนะ เป็นอย่างนั้นนี่นะ ถ้าพอผ่านไปได้ก็ผ่านไปได้ เปิดหออขอทางไปเลย ก็ไม่ผิดด้วยกันทั้งสอง มันก็มีแง่คิดหนักเบาอยู่นั้น

พวกเรานี้มีแต่พวกผ่านไฟแดงนะนี่ พวกนี้พวกผ่านไฟแดงทั้งนั้น มันไม่ทราบ ว่า ผิดอะไร ถูกอะไร ผ่านตะไปเลย เพราะฉะนั้นถึงได้ทะเลาะกันผัวกับเมีย เมียก็หาแต่เรื่องใส่ผัว ผัวก็หาแต่เรื่องใส่เมีย สุดท้ายทั้งสองคนนี้ก็ทะเลาะกันทั้งวัน เป็นอย่างนั้นนะ ถ้าต่างคนต่างมีเหตุมีผล ผัวเป็นผัวเมียเป็นเมีย จะมาทะเลาะกันหาอะไร ตั้งแต่หมาเขาก็ไม่ทะเลาะกัน เรามันก็ร้ายกว่าหมาละชิ ร้ายกว่าหมาคืออะไร เลวกว่าหมานั่น ย้ำเข้าไปอีก นั่นละเหตุผล ผัวเป็นผัวเมียเป็นเมีย หน้าที่การงานของใครของเรา ปฏิบัติ

ตามเรื่องราวของคลองอรรถคลองธรรม จะทะเลาะกันหาอะไร ถ้าขัดธรรมเมื่อไรเอากันได้ไม่สงสัย นี่ละกิเลสมันจับหัวชนกัน ถ้าธรรมไม่ แยกกันออก ให้ความสะดวกด้วยกันเลย เป็นอย่างนั้นนะ

พอพูดอย่างนี้เราก็ระลึกได้ ผู้ว่าของเราแน่แหละ เราไปที่อุตรดิตถ์ พูดกับแม่บ้านนี่ละ เป็นยังงัยอยู่กันมานานแล้วทะเลาะกันก็หน เราว่าอย่างนี้ ผู้ว่ากับแม่บ้าน อยู่กันมานานทะเลาะกันก็หน โอ๊ย.ไม่เคยทะเลาะกันนะ เออ.เราชม เราก็ว่าอย่างนี้ ไม่เคยทะเลาะกัน ทางนั้นก็ตอบดีเหมือนกัน.ไม่เคยทะเลาะกันเลย เออ.เอาละเราชอบ ถูกต้องแล้ว เราก็ไม่ลืมเราพูดหยอกพูดแหย่เฉย ๆ อยู่กันมานานขนาดนี้ ถ้าธรรมดาก็ไม่ทราบว่าจะไปที่ไปกี่ครั้งก็หนต่อยกันบนเวที แล้วทะเลาะกันก็หนละ โอ๊ย.ไม่เคยทะเลาะกันเลย เออ.เอาละเราชอบใจ พอใจเราว่า เราก็ไม่ลืม พูดเล่นก็ไม่ลืม

เพราะฉะนั้นให้จำเอานะ พี่น้องทั้งหลายให้พากันมีหลักมีเกณฑ์เหตุผลบ้างนะ อย่าทำสุ่มสี่สุ่มห้า มันเป็นนิสัยของพวกเราเสียมาก เป็นนิสัยของกิเลสไม่ค่อยดีนะ ให้มีเหตุมีผลบังคับตัวเองบ้าง อันไหนที่ไม่เหมาะสมไม่สมมันอยากไปก็อย่าไป อย่าทำอย่างทำ ห้ามหลายครั้งหลายหนต่อไปมันฟังคำเรานะ ต่อไปมันจะว่าอันนี้ควรหรือไม่ควร พอว่าไม่ควรก็หยุดทันที ไม่ต้องฝืนกันยาก ถ้าว่าควรก็ทำเลย อันนี้มันไม่มีเหตุผล ควรไม่ควรมันก็มีแต่ตะบันไปเลย แล้วเสียคนได้นะ ให้พากันระมัดระวัง ธรรมนี่ละเอี้ยดล่อมากทีเดียว จนจะดูโลกไม่ได้พูดง่าย ๆ ว่าอย่างนี้ คือความละเอียดลออของธรรม ดูโลกมันหยาบแสนหยาบ เหมือนกับว่าดูกันไม่ได้ว่างั้นเถอะ ถึงได้เตือนพวกเราให้มีหลักมีเกณฑ์บ้าง ทุกสิ่งทุกอย่างอย่าเอาตามอำเภอใจอย่างเดียว เสียนิสัย และเสียใจตลอดไปด้วยนะ

วันนี้ฟ้าหญิงท่านก็จะเสด็จมาดูว่า ตอนบ่าย ๒ โมงมั้ง ตอนบ่าย ๒ โมง จะเข้าถึงวัด ที่แรกท่านจะมาวันที่ ๗ ก็ขัดข้องในวันนั้นนะ วันที่ ๘ ท่านจะมา อันนี้แน่นอนแล้ว จะมาวันที่ ๙ ท่านภาวนาเก่งนะ ท่านสนใจภาวนาจริงจังอยู่นะ ท่านไปอยู่ที่ปทุมธานีท่านก็ทำอะไรไว้สำหรับที่ภาวนา อยู่ที่ไหนท่านก็มีที่ภาวนาของท่านโดยเฉพาะ ๆ เอาเทปของเราไปฟัง ฟังทั้งเทปทั่ว ๆ ไป เช่น แกงหม้อใหญ่ ท่านก็ฟัง เทปเฉพาะ เช่น เทศน์สอนพระวัดป่าบ้านตาดมีแต่ธรรมะเฉพาะที่ฟัง ๆ ท่านก็ได้ด้วยกัน ครั้นเวลาท่านพูดนำฟังนะ เป็นยังงัยละ เทศน์สอนฆราวาสกับเทศน์สอนพระต่างกันไหม โอ๊ย.ต่างกันมาก ว่างั้น แต่รู้สึกว่าจะชอบเทศน์สอนพระมาก แน่ะ

กำลังเริ่มเข้าแล้วนะ คือเทศน์สอนพระมันเทศน์เด็ดเทศน์แนว ๆ เลย เป็นอย่างนั้นนะ เทศน์สอนพระนี่ตรงแนวเลย ว่างั้น เทศน์สอนประชาชนยังไปอย่างโน้นอย่างนี้อยู่ มีอ้อม ๆ มีอะไร ถ้าเทศน์สอนพระนี่ฟังเลย แน่ะฟังซินะ ท่านก็ฟังเทศน์ด้วย

ดี อย่างที่เทศน์สนามหลวงวันนั้น พอเทศน์จบลง ตามธรรมดาเราเทศน์ที่ไหน เมื่อท่านเสด็จไป เขาจัดที่ให้ท่านประทับ ท่านก็ประทับชั่วคราว พอเราขึ้นธรรมาสน์ปั๊บ ท่านจะมาปั๊บเลย มาข้างธรรมาสน์นี้ ทุกแห่ง ในวันนั้นวันสนามหลวง พอเทศน์จบลงแล้วท่านจะถวายอะไรบ้าง มีทองบ้างมีวัตถุอย่างอื่นบ้าง นิมนต์เราไปรับ เราเลยถามแห่ดู เป็นยังไงล่ะฟังเทศน์ โอ้โฮ. ขึ้นทันทีเลย ท่านพ่อเทศน์ถอดออกมาจากจิตใจจริง ๆ ฟังแล้วกายเบาหวิวเลยเชียว แทบไม่มีกาย หมายถึงว่าจิตรวมแล้ว จิตสงบเข้ามาสู่ธรรม ธรรมกล่อมจิตก็หมุนอยู่กับธรรม มันเลยไม่ส่งกระแสออกไปข้างนอก แล้วก็ไม่เจ็บนั้นปวดนี้ ท่านว่ากายเบาหวิวแทบไม่มีกาย ท่านว่า เท่านั้นเราเข้าใจทันที เพราะเราเคยมาแล้ว

ท่านรับสั่งอย่างนั้นเป็นแบบออกอุทานเลยนะ โอ้โฮ. ขึ้นเลย ท่านพ่อเทศน์นี้ถอดออกมาจากจิตใจจริง ๆ ฟังแล้วกายเบาหวิวแทบไม่มีกาย เราจับเอาตรงนั้นแหละ แสดงว่าจิตนี้รวมเข้ามา มันก็ไม่ส่ายแส่ออกไปตามอวัยวะส่วนต่าง ๆ ก็ไม่รู้จักเจ็บปวดแสบร้อนที่ไหน นั่งจนเป็นหัวตอเป็นอย่างนั้น พระกรรมฐานท่านฟังเทศน์ท่านฟังอย่างนั้น

พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นเทศน์ถึง ๔ ชั่วโมง ฟังชิวะ เทศน์อบรมพระนะ ตั้งแต่เราไปอยู่ใหม่ ๆ ท่านยังไม่แก่มาก เทศน์ถึง ๔ ชั่วโมง พอจากนั้นรองลงมา ๓ ชั่วโมง เทศน์แต่ละครั้ง ๆ แล้วสุดท้ายเทศน์ ๒ ชั่วโมงหยุด หยุดแล้วก็หยุดเลย ทีนี้เวลาฟังเทศน์พระนั่งแน่นอยู่นี้เหมือนไม่มีพระนะ เหมือนหัวตอ ก็เพราะธรรมท่านกั้ววานนั้น หมุนเข้าสู่ใจ ๆ ตั้งจิตไว้อย่างนี้ละ การฟังเทศน์ทางภาคปฏิบัติเทศน์ให้ได้ผลจริง ๆ ในการฟังธรรม คือ เราไม่ต้องส่งจิตไปสู่ที่ท่านเทศน์ เราตั้งจิตไว้ที่มีสติตั้งอยู่ตรงนี้ ธรรมะที่ท่านเทศน์จะไหลเข้ามา ๆ ๆ เหมือนเรารองน้ำในรางน้ำที่มันจะตกลงมา เราไปรองนี้ มันจะตกลงมาอย่างนี้ ทีนี้เรารองรับจิตของเราไว้ซึ่งเท่ากับภาชนะ ธรรมะซึ่งเป็นเหมือนกับน้ำฝนจะไหลเข้ามา ๆ แล้วก็กล่อมกันเข้าไป ความรู้ที่รับทราบธรรมะ ธรรมะเรียกว่าโอสถ แล้วก็กล่อมกัน ๆ จิตใจนานเข้าก็สงบแนว ต่อไปก็แนวเลย เทศน์กี่ชั่วโมงไม่รู้ตัว

ฟังของท่านเทศน์ถึง ๔ ชั่วโมงนี้ พระนั่งฟังอยู่นี้เหมือนไม่มีเลยนะ ไม่มีองค์ใด กระตุกกระตัก ท่านเทศน์จบลงแล้วยังนั่งอยู่ คือจิตท่านแนวของท่าน ได้ผล นี่เป็นอานิสงส์ ท่านว่าอานิสงส์การฟังเทศน์ ๕ ข้อ ท่านบอกไว้ทางปริยัติ ในข้อที่ ๕ นี้ละเป็นข้อสำคัญ ผู้ฟังธรรมย่อมได้รับความสงบ จิตย่อมมีความสงบผ่องใสขณะฟังเทศน์ ความสงบก็สงบ เมื่อสงบแล้วก็ผ่องใสจิตปิดไว้ไม่อยู่ ความสงบความผ่องใสจะมาด้วยกัน นี้ละข้อที่ ๕ ผู้ฟังธรรมจิตย่อมได้รับความสงบและผ่องใส เออละวันนี้เท่านั้นละนะ

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com